

לשמוע קול שופר

1. אמר הקדוש ברוך הוא: ... ואמרו לפני בראש השנה מלכיות זכרונות ושופרות. מלכיות - כדי שתמליכוני עליכם, זכרונות - כדי שיעלה זכרוניכם לפני לטובה, ובמה - בשופר. אמר רבי אבהו: למה תוקעין בשופר של איל? - אמר הקדוש ברוך הוא: תקעו לפני בשופר של איל, כדי שאזכור לכם עקידת יצחק בן אברהם, ומעלה אני עליכם כאילו עקדתם עצמכם לפני. אמר רבי יצחק, למה תוקעין בראש השנה? - למה תוקעין? רחמנא אמר תקעו! - אלא: למה מריעין? - מריעין? - רחמנא אמר זכרון תרועה! אלא: למה תוקעין ומריעין כשהן יושבין, ותוקעין ומריעין כשהן עומדין? **כדי לערבב השטן.** ואמר רבי יצחק: כל שנה שאין תוקעין לה בתחלתה - מריעין לה בסופה. מאי טעמא - דלא איערבב שטן. **תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף טז ע"א וע"ב**
2. (א) וּבִירְחָא שְׁבִיעָא הוּא יְרְחָא דְתִשְׁרִי בְּחַד לִירְחָא מְאַרְע קְדִישׁ יְהִי לְכוּן כָּל עֵיבִידַת פּוֹלְחָנָא לָא תַעֲבִדוּן יוֹם יִבְבָּא יְהִי לְכוּן לְמַעַרְבָּא סְטָנָא דְאִתִּי לְמַקְטָרְגָא לְכוּן בְּקַל יִבְבּוּתְכוּן: ת"י במדבר פ"כט
3. **כדי לערבב - שלא ישטין, כשישמע ישראל מחבבין את המצוות - מסתתמין דבריו. רש"י שם**
4. כדי לערבב את השטן - פירש בערוך כדאיתא בירושל' מי: בלע המות לנצח וכתוב והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול כד שמע קל שיפורה זימנא חדא בהיל ולא בהיל וכד שמע תניין אמר ודאי זהו שיפורה דיתקע בשופר גדול ומטא זימניה למתבלע ומתערבב ולית ליה פנאי למעבד קטגוריא. **תוספות מסכת ראש השנה דף טז עמוד ב**
5. רבי חנינא בר פפא אוהבו של מלאך המוות היה, כשהגיע זמנו למות, אמרו לו למלאך המוות: לך תעשה לו רצונו, הלך, נראה לו. אמר לו: הניחני שלוש יום עד שאחזור על תלמודי, שכך אומרים: אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו. הניחו, לאחר שלוש יום, בא ונראה לפניו, א"ל: הראה לי מקומי, א"ל: לחיים. א"ל: תן לי את סכינך, שלא תפחידני בדרך, אמר לו: כחברך רוצה אתה לעשות לי? **בבלי כתובות דף עז עמוד ב**
6. מצות עשה של תורה לשמוע תרועת השופר בראש השנה שנאמר (במדבר כ"ט) "יום תרועה יהיה לכם", ושופר שתוקעין בו בין בראש השנה בין ביובל הוא קרן הכבשים הכפוף, וכל השופרות פסולין חוץ מקרן הכבש, ואף על פי שלא נתפרש בתורה תרועה בשופר בראש השנה הרי הוא אומר ביובל (ויקרא כ"ה) "ג והעברת שופר תרועה וכו' תעבירו שופר", ומפי השמועה למדו מה תרועת יובל בשופר אף תרועת ראש השנה בשופר. **רמב"ם הלכות שופר וסוכה ולולב פרק א**
7. תנו רבנן: ארוך וקצרו - כשר, גרדו והעמידו על גלדו - כשר, ציפהו זהב, במקום הנחת פה - פסול, שלא במקום הנחת פה - כשר. ציפהו זהב מבפנים - פסול. מבחוץ, אם נשתנה קולו מכמות שהיה - פסול, ואם לאו - כשר. ניקב וסתמו, אם מעכב את התקיעה - פסול, ואם לאו - כשר. **תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף כז עמוד ב**
8. **סעיף ו:** היה קולו עב מאד או דק מאד, כשר, שכל הקולות כשרים בשופר. **סעיף יב:** הפכו ותקע בו, לא יצא; בין הפכו כדרך שהופכים החלוק שהחזיר פנימי לחיצון, בין שהניחו כמו שהיה אלא שהרחיב את הקצר וקיצר את הרחב. **סעיף טז:** צפהו זהב במקום הנחת פה, פסול; שלא במקום הנחת פה, כשר. צפהו זהב מבפנים, פסול; מבחוץ, אם נשתנה קולו מכמות שהיה, פסול, ואם לאו כשר. **שו"ע או"ח הלכות ראש השנה סימן תקפו**
9. "אני ה' אלהיכם" למה נאמר לפי שהוא אומר "דבר אל בני ישראל לאמר בחדש השביעי באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה" (ויקרא כג כד) אבל מלכות לא שמענו ת"ל "ה' אלהיו עמו ותרועת מלך בו" (במדבר כג כא) זה שופר ומלכות. ר' נתן אומר אינו צריך שהרי כבר נאמר ותקעתם בחצוצרות" הרי שופר, "וזהו לכם לזכרון" זה זכרון, "אני ה' אלהיכם" זה מלכות. אם כן מה ראו חכמים לומר מלכיות תחילה ואחר כך זכרונות ושופרות? אלא המליכהו עליך תחילה ואחר כך בקש מלפניו רחמים, כדי שתזכר לו, ובמה? בשופר של חירות. ואין שופר אלא של חירות שנאמר "וזהו ביום ההוא יתקע בשופר גדול" (ישעיה כז יג) אבל איני יודע מי תוקעו? ת"ל "וזה' אלהים בשופר יתקע" (זכריה ט יד) ועדין אין אנו יודעים מהיכן התקיעה יוצאה זה שנאמר "קול שאון מעיר וקול מהיכל קול ה' משלם גמול לאויביו" (ישעיה סו ו) (סליק פיסקא). **ספרי במדבר בהעלותך פיסקא עז**